

Z Petersburga, 3go (15) Sierpnia.

NAJWIĘZJ ZATWIERDZONY

CEREMONJAŁ

UROCZYSTEGO WIĄZDU

DO PIERWOTNEJ STOLICY MOSKWI

ŚWIĘTEJ KORONACYI

NAJHĄSNIJSZEGO CESARZA

ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA

SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI.

(Dokończenie).

IV.

KORONACYA JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

W wigilią uroczystego dnia Koronacyi, o godzinie czwartej po południu, we wszystkich Kościołach odprawione będzie Nabożeństwo przy biciu w dzwony, a wieczorem jutrznia. ICH CESARSKIE MOŚCIE, z Familją CESARSKĄ, raczą wysłuchać takowego w Soborze Zbawiciela zwanym za Złotą Kratą, przyczem i właściwe przepisy, przed dniem Koronacyi, odczytane zostaną.

W sam dzień Koronacyi, na sygnał, dany 21 wystrzałami z dział ustawionych na placu i murach Kremlowskich, rozpocznie się od Soboru Wniebowzięcia bicie we dzwony; osoby, do rozmaitych obowiązków przeznaczone, zgromadzą się na wskazanych dla nich miejscach, a znakomite osoby płeć obojętą, Ambassadorowie i Posłowie, wpuszczani do Soboru, za wydanemi im biletami, zajmą urządzone dla nich w Soborze miejsca.

Po drodze Najwyższej processyi do Soboru Wniebowzięcia, na Koronacyą, oraz do drugich Soborów Kremlu, ustawieni będą szpalerami: od samego Tronu w sali Andrejewskiej, do drzwi sali Alexandrowskiej, Grenadyerowie Pałacowi, a od tych drzwi, na całej dalszej przestrzeni, niższe stopnie pułków: Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, Lejb-Gwardyi konnego i Lejb-Gwardyi Kirassyjskiego. Pozostałe zaś wojska uszykują się na wyznaczonych dla nich miejscach: od pułków piechoty Gwardyi po jednej rocie, a od pułków lekkiej jazdy Gwardyi po jednym pieszym plutonie, zewnątrz pałacu; w samym zaś pałacu: po jednym plutonie pułków Kawalergardów i Konnego Lejb-Gwardyi w sali Georgiewskiej, po jednym plutonie od 4ch Moskiewskich korpusów kadeckich w sali Włodzimierskiej, i jeden pluton od pułku Lejb-Gwardyi Kirassyerów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI w Przedśionku Świętym. Wszystkie te wojska ze swemi chorągwiami i sztandarami.

Czterej Oficerowie Kawalergardów staną weześnie: dwaj starsi na piątym stopniu Tronu, a dwaj młodszy na siódmym, z pałaszami dobytymi i kaskami w rękę; u północnych i południowych drzwi Soboru, wewnątrz onego, będzie postawionych po dwóch Podoficerów Kawalergardzkich, także z dobytymi pałaszami i kaskami w rękę, a zewnątrz — po dwóch piechotnych Podoficerów, z karabinami, w kaskach.

Tegoż poranku, weześnie, przeniesione będą regalia CESARSKIE z Zbrojowni do sali Tronowej (Andrejewskiej), przez Assystentów (Dygnitarzy 3ej klasy) tych osób, które przy pochodzie do Soboru nieść je mają, w porządku następującym:

Pluton Grenadyerów Pałacowych.

Dwaj Mistrz Obrzędów, z laskami.

Wielcy Mistrzowie Obrzędów Koronacyjni, z laskami.

Osoby (2ej klasy) przeznaczone do niesienia regalii

Naczelnny Mistrz Obrzędów, z laską.

Naczelnny Marszałek, z laską.

Dwaj Heroldowie w swym ubiorze.

Następują regalia, niesione na poduszkach z złotogłowiu, z agramantem i kutasami, w kolorach Cesarstwa.

Łańcuch Orderu Śgo Apostoła Andrzeja, dla JEJ CESARSKIEJ MOŚCI CESARZOWEJ MARYI ALEXANDRÓWNY.

Chorągiew Państwa.

Pieczczę Państwa.

Miecz Państwa.

Purpura JEJ CESARSKIEJ MOŚCI.

Purpura JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Jabłko.

Berło.

Korona CESARSKA mniejsza.

Korona CESARSKA większa.

Po bokach każdej regalii idzie po dwóch Grenadyerów pałacowych, a w końcu — pluton tej roty.

Po przybyciu do pałacu Kremlowskiego, regalia CESARSKIE spotkane będą:

U dolnego stopnia krużganku na placu Bojarskim — przez dwóch Hof-Furyerów i Ober-Kamerfuryera.

Na górnej esplanadzie — przez dwóch Mistrzów Obrzędów, dwóch Kamer-junkrów i dwóch Szambelanów.

W pierwszej sali pałacu — przez Marszałka Dworu, a w sali Tronowej — przez Wielkiego Marszałka Dworu.

Dwa plutony Grenadyerów Pałacowych zatrzymują się na dole krużganku, wiodącego na plac Bojarski, i po wniesieniu regalii do sal Pałacowych, idą zająć wskazane im dla processyi miejsca.

W salach zaś Pałacowych poprzedzają regalia:

Dwaj Hof-Furyerowie i Ober-Kamer-Furyer.

Czterej Mistrzowie Obrzędów.

Dwaj Wielcy Mistrzowie Obrzędów.

Osoby, przeznaczone do niesienia regalii.

Dwaj Heroldowie.

Naczelnny Mistrz Obrzędów.

Regalia, z postępującymi po bokach Grenadyerami Pałacowymi; z Oficerów zaś tej roty jeden poprzedza regalia, drugi idzie za temi.

Za regaliąmi pójdą: Naczelnny Marszałek i spotykający takowe: Marszałek Dworu, dwaj Szambelanowie i dwaj Kamerjunkrowie.

W Sali Tronowej Naczelnny Marszałek, przyjąwszy każdą regalię od niosących takowe, położy na oddzielny

po lewej stronie Tronu, a chorągiew Państwa po-
wi na oddzielnym piedestale, dla straży zaś przy nich
omenderowany zostanie oddział z rotę Grenadye-
w Pałacowych i wyznaczony będzie deżur, z Urzędni-
ków Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Tymczasem w Soborze odbyte zostanie Nabożeństwo
za zdrowie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, i po odbyciu
zwykłych modlitw, Duchowieństwo w pontyfikalnym
ubraniu oczekuje przyścia ICH CESARSKICH MOŚCI;
a 16tu Sztab-Oficerów wynosi na Krasny krużganek
baldachin, przeznaczony dla NAJJAŚNIEJSZEJ CESA-
RZOWEJ ALEXANDRY FEDORÓWNY i zrobiony z złotogłowi-
u, z tkanymi orłami, na ośmiu złotych pod-
porach: festony z ozdobami w kolorach Cesarstwa; na
festonach z każdej strony — cyfra JEJ CESARSKIEJ
MOŚCI, pod Koroną, otoczona łańcuchem Orderu Sgo
Apostoła Andrzeja; na gzieście, także z każdej strony,
złoty orzeł i ośm bukietów piór strusich, także w kolo-
rach Cesarstwa. Na plafonie, obciążnietym złotolitą
materją, mały herb Państwa; po rogach plafonu cyfry
JEJ CESARSKIEJ MOŚCI z łańcuchem Orderu Sgo
Andrzeja.

Po zawiadomieniu NAJJAŚNIEJSZEJ CEARZOWEJ
ALEXANDRY FEDORÓWNY, że Modlitwy w Soborze
odczytane i balchin gotów, JEJ CESARSKA MOŚĆ,
w Koronie i Purpurze, mając obok dwóch Assystentów,
idzie, w towarzystwie CEARZEWICZA NASTĘPCY TRONU,
Osób NAJJAŚNIEJSZEJ RODZINY (oprócz uczestniczących
w pochodzie NAJJAŚNIEJSZEGO CEARZA), Xiążąt
Zagranicznych, Dam Honorowych, Kamer-Frejlin, Frej-
lin ICH CESARSKICH MOŚCI, tudzież Ochmistrzyń i
Frejlin ICH Wysokości. Baldachin niesiony będzie przez
ośm osób 4tej klasy, a sznury trzymane także przez
ośm osób 3ej klasy. Na przędzie idą dwaj Mistrzowie
Obrzędów, z laskami, Kamerjunkrowie, Szambelani
Urzędnicy Dworu drugiego stopnia. Ogon Purpury nie-
sie czterech Szambelanów, w ramion podtrzymuje tak-
waj dwóch z Urzędników Dworu 2go stopnia, a koniec—
jeden z wyższych Urzędników Dworskich.

U drzwi Soboru spotyka JEJ CESARSKĄ MOŚĆ i
ICH Wysokości Duchowieństwo, z Krzyżem i wodą
święconą.

Wszedłszy do Soboru, JEJ CESARSKA MOŚĆ raczy
zająć miejsce Swe na Tronie, a ICH Wysokości, prze-
szedłszy prawem bocznem wejściem onego, stają, na
przygotowanych dla nich miejscach, około przedniego
przegowego filaru. Assystenci zaś i Kawalerowie, podtrzy-
mujący Purpurę — idą ku poręczy tronowej, między
przednim i tylnym, prawymi filarami.

Przed rozpoczęciem pochodu JEGO CESARSKIEJ
MOŚCI, jeden z Protoprezbiterów, z Krzyżem, mając
obok siebie dwóch Dyakonów, niosących, na złotem
naczyniu, wodę święconą, pokropi nią drogę, a 32ch
Sztab-Oficerów wniosą na Krasny krużganek baldachin,
celem niesienia go w processji nad ICH CESAR-
SKIEMI MOŚCIAMI.

Baldachin ten ze złotogłowi z tkanami orłami, na
szesnastu srebrnych wyłaczanych podporach, z ozdo-
bami w kolorach Cesarstwa, na festonach cyfra JEGO
CESARSKIEJ MOŚCI; pod Koroną, z łańcuchem Sgo
ANDRZEJA w około; na gzieście szesnaście bukietów
piór strusich w kolorach Cesarstwa, na rogach złote

orły; na plafonie baldachinu, obitym podobnie jak i sa-
ma osłona jego, złotolitą materją, herb Państwa, a pod
nim 9 herbów: Kazański, Astrachański, Polski, Sybir-
ski, Chersońsko-Taurycki, Gruzyjski, i obwodów Wiel-
kich Xiążt: Kijowskiego, Włodzimierskiego i Nowo-
grozkiego, Finlandzki i familijny JEGO CESARSKIEJ
MOŚCI. Po rogach plafonu cyfra NAJJAŚNIEJSZEGO
PANA, z łańcuchem Orderu Sgo Apostoła ANDRZEJA.

Skoro Naczelný Mistrz Obrzędów zda rapport, iż
wszystko do pochodu gotowe, wtedy ICH CESARSKIE
MOŚCIE raczą przybyć z pokojów wewnętrznych do
Sali Tronowej, i sięść tam na Tronie pod baldachinem.
Na sygnał dany trąbami i kołkami, pochód rozpocznie
się, w porządku następującym:

- 1) Pluton Kawalergardów, z dwoma Oficerami, któ-
rzy, doszedłszy do Cerkwi, stają po obu stronach przy-
sionka, a po wejściu całej processji do Cerkwi, prze-
chodzą do drzwi północnych, i tam oczekują wyjścia
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.
- 2) Dwudziestu czterech Paziów i tyłuż Kamer-Paziów,
z swym Komendantem rotnym, przeszedłszy przez Cer-
kiew, oczekują skończenia służby w Krestowej Syno-
dalnej Sali.
- 3) Dwaj Mistrze Obrzędów, z laskami, wskazawszy
idącym w ceremonji ich miejsca, stają u dolnych sto-
pni Tronu.
- 4) Starsi Gmin włościan Dóbr Rządowych, po jedne-
mu z każdej Gubernji; 3ch Urzędników od kolonistów
cudzoziemskich; starsi włościan dóbr udzielných, pała-
cowych i Koronnych, od każdego po jednemu, po trzech
rzedem (równie jak wszystkie niżej wymienione osoby);
lecz do Cerkwi nie wchodzą.
- 5) Starsi Kupiectwa wszystkich Gubernjalnych miast
Cesarstwa Rossyjskiego, i równe im osoby Królestwa
Polskiego i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego. Wszyscy
ci wchodzą do Soboru.
- 6) Kupcy zagraniczni, z których tylko starszy pozos-
taje w Cerkwi.
- 7) Rada Miejska, Magistraty i Sąd Handlowy.
- 8) Wydział Rady Rękodzielniczej, Komora Celna i
Kantor banku Handlowego.
- 9) Kantor Medyczny.
- 10) Zarząd Górnictwa.
- 11) Kancellarja Miernicza, Izby Sądów Cywilnego i
Kryminalnego, Prokurator Gubernjalny i Strapezowie.
- 12) Izba Dóbr Rządowych i Zarząd Stadnin Państwa.
- 13) Izba Skarbowa.
- 14) Rząd Gubernjalny i Kancellarja Jenerał-Guber-
natora.
- 15) Kommissja Prowjancka i Kommissoryacka.
- 16) Archiwum Ministerstwa Sprawiedliwości i Mini-
sterstwa Spraw Zagranicznych.
- 17) Kommissja Budowy Świątyni pod wezwaniem
Chrystusa Zbawiciela.
- 18) Uniwersytet.
- 19) Vity Okręg Dróg Kommunikacji.
- 20) Poczta.
- 21) Rada Opiekunicza.
- 22) Kancellarja Rządzącego Senatu.
- 23) Kantor Teatrów, Kantor Dóbr Udziałowych, Zbro-
jownia, Kantor Pałacowy Moskiewski, Maszarnia z swym

Wydziałem, Kantor Dworu i Kancelarja Ministerstwa Dworu CESARSKIEGO.

Tylko Zwierzchnicy każdego z wymienionych § 7—23 zarządów pozostają w Soborze, inni przechodzą mimo, i oczekują w sali Synodalnej skończenia obrzędu; a następnie idą napowrót, dawniejszym porządkiem.

24) Deputaci wszystkich wojsk Kozackich.

25) Gubernjalni Marszałkowie Szlachty CESARSTWA Rossyjskiego, Królestwa Polskiego, oraz Deputaci Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego.

26) Prokuratorowie Naczelnii Rządzącego Senatu PP. Senatorowie.

27) Prokurator Naczelnii Najświętszego Synodu, Sekretarze Stanu, Ministrowie Głównozarządzający i Członkowie Rady Państwa.

28) Dwaj Koronacyjni Wielcy Mistrzowie Obrzędów, z łaskami.

29) Naczelnii Mistrz Obrzędów, z łaską.

30) Dwaj Heroldowie, w swym ubiorze.

31) Regalja CESARSKIE niesione przez wyznaczone do tego osoby z ich Assystentami, w tym porządku, jak były niesione do sali Tronowej, po bokach ich, do samego baldachinu, Fligel-Adjutanci, młodszy na przedzie, a przed nimi Podoficerowie roty Grenadierów Pałacowych.

32) Pluton Kawalergardów.

33) Marszałek Dworu, z łaską.

34) Wielki Marszałek Dworu, z łaską.

35) Naczelnii Marszałek, z łaską.

36) JEGO CESARSKA MOŚĆ, mając obok dwóch Assystentów, a z tyłu — Mistrza Dworu CESARSKIEGO, Ministra Wojny, deżurnych: Jenerał-Adjutanta, Jenerał-Majora Orszaku JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, i Fligel-Adjutanta, oraz Dowódcę Pułku Kawalergardów, JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, z dobytym pałaszem i kaskiem na głowie.

37) JEJ CESARSKA MOŚĆ, mając przy SWEJ Osobie, po bokach, dwóch Assystentów.

Baldachin nad ICH CESARSKIMI MOŚCIAMI nieść będzie szesnastu Jenerał-Adjutantów rangi Jenerał-Majorskiej, a sznury trzyma szesnastu Jenerał-Adjutantów w randze Jenerał-Lejtnantów.

38) Cztery Damy Honorowe, Kamer-Frejlina i ośm Frejlin, ICH CESARSKICH MOŚCI.

39) Jenerał-Adjutanci w randze Jenerałów broni.

40) Pluton Kawalergardów.

41) Znakomita Szlachta Rossyjska, po trzech w rzędzie, po jednym z każdej rodziny, pod przewodnictwem najstarszego z nich rangą, który sam tylko wchodzi do Cerkwi.

42) Rękodzielnicy i Fabrykanci po trzech rzędem.

43) Znakomitsi Kupcy Moskiewscy, po trzech rzędem. (Wymienione w tych trzech § osoby nie wchodzi do Soboru, lecz przeszedłszy z zachodniej jego strony, oczekują w sali Synodalnej powrotnej processji).

44) Pluton Kawalergardów.

Za wyjściem processji z pałacu rozpocznie się bicie we wszystkie dzwony, a podczas NAJWYŻSZEGO pochodu, rozstawione w paradzie wojska oddają honory gracji i bijąc w bębny.

Skoro regalja CESARSKIE zbliżą się do podwojów Kościoła, wtedy całe Duchowieństwo, w ornatach, wycho-

dzi do przedsionka, i Metropolita Moskiewski uczei Je przez okadzenie, a Metropolita Nowogrodzki przez pokropienie wodą Święconą.

Skoro ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą się zbliżyć do przedsionku, wtedy Metropolita Moskiewski będzie miał przemowę i poda ICH CESARSKIM MOŚCIOM Sły Krzyż do pocałowania, a Metropolita Nowogrodzki pokropi ICH CESARSKIE MOŚCIE święconą wodą.

Jenerał-Adjutanci, niosący nad ICH CESARSKIMI MOŚCIAMI baldachin i sznury, oddawszy takowe wyznaczonym do tego Sztab-Oficerom, obchodzą Sobor z strony zachodniej i wchodzi do niego przez drzwi północne, przy których pozostają przez cały czas Koronacji, a Sztab-Oficerowie, obszedłszy Sobor, także z zachodniej strony, zatrzymują się przy drzwiach jego północnych zewnątrz.

Za wejściem do Świątyni, ICH CESARSKIE MOŚCIE, oddają, przed wrotami CESARSKIMI, trzykrotny pokłon Bogu i ucałują Obrazy ŚŚ. a następnie raczą udać się do przygotowanego pośrodku Cerkwi, Tronu, i siąść na Tronach CESARZÓW JANA III i MICHAŁA FEDOROWICZA. Wtedy Biskupi, Archimandryci i inne Duchowieństwo, mające znajdować się przy Nabożeństwie, staną od stopni Tronu do wrot CESARSKICH, po obu stronach, a śpiewacy na chórach odśpiewają Psalm CESARSKI: *«O miłosierdziu i o sędzie śpiewać będę, Tobie o Panie!»*

Podczas, gdy ICH CESARSKIE MOŚCIE, ucałowawszy ŚŚ. Obrazy, raczą iść do Tronu, osoby niosące regalja, położywszy je na przygotowany stół, staną w porządku następującym:

Niosący wielką Koronę—na Tronie, na przeciw środku stołu, na którym też położona.

Niosący małą Koronę—także przy stole, około niej.

Niosący berło—na górnym odstepie tronu, na prawo.

Niosący jabłko—na tymże odstepie, na lewo.

Niosący Purpurę NAJJASNIEJSZEGO CESARZA, na pierwszym stopniu Tronu, na prawo.

Niosący Purpurę NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ, na tymże stopniu—na lewo.

Niosący miecz Państwa,—na drugim stopniu, na prawo.

Niosący chorągiew Państwa, trzyma takowe na tymże stopniu na lewo.

Niosący pieczęć Państwa i łańcuch Orderu Ś. ANDRZEJA—na trzecim stopniu—pierwszy na prawo, drugi—na lewo.

Heroldowie poprzędzają regalja, a potem szykują się po obu stronach Tronu, na ostatnich stopniach, Assystenci zaś przy regaljach, przeszedłszy po górnym odstepie, i zeszedłszy małemi schodami z tyłu tegoż Tronu, stają za Duchowieństwem.

Naczelnii Marszałek, Wielki Marszałek Dworu, Naczelnii Mistrz Obrzędów i Marszałek Dworu, stojący, dopóki ICH CESARSKIE MOŚCIE całowali Obrazy Śte, na pierwszym ustępie i konostasii, w pobliżu chórów, twarzą ku Ołtarzowi, towarzyszą ICH CESARSKIM MOŚCIOM do górnego odstepu tronowego, i stają następnie na drugim odstepie Tronu, jeden naprzeciw drugiego.

Assystenci NAJJASNIEJSZEGO CESARZA i NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ, zajmą miejsca na górnym odstepie Tronu, po bokach ICH CESARSKICH MOŚCI, nieco naprzód.

(*)

Wielej Mistrzowie Obrzędów stają na dziewiątym stopniu, poniżej drugiego odstepu Tronu.

Mistrzowie obrzędów — pomiędzy pierwszymi filarami cerkiewnymi i wejściem tronowym, po dwóch z każdej strony, twarzą ku wejściu.

Między prawym filarem i wejściem, przy samych poręczach Tronu, Moskiewski Gubernator Cywilny z dwoma Assystentami (Vice-Gubernatorem Moskiewskim i Prezesem Izby Skarbowej) celem podesłania, w czasie należytych, axamitu i złotogłowiu.

Pomiędzy Tronem JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i stołem dla regalii — Minister Dworu CESARSKIEGO, Minister wojny i deżurny Jenerał-Adjutant.

Dowódca pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, z gołym pałaszem i kaskiem w rękę — między obu tronami, z tyłu. Po jego bokach — dwaj z pierwszych Dygnitarzy Dworskich, przeznaczonych do niesienia końców Purpur ICH CESARSKICH MOŚCI.

Za nimi czterech z Urzędników Dworu 2go stopnia, przeznaczonych do podtrzymywania Purpury u ramion, a dalej, u poręczach tronu — dziesięciu Szambelanów, mających nieść ogony purpur (szesciu przy NAJJASNIEJSZYM CESARZU a czterech przy NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ MARYI ALEXANDRÓWNIE).

Wszystkie te osoby wchodzi na wierzchni odstep Tronu, po stopniach za drugimi filarami. Damy Honorowe, przeznaczone do przybrania w Koronę i Purpurę NAJJASNIEJSZEJ CESARZOWEJ, wejść na Tron, tylko na ten czas, i po dopełnieniu tego obowiązku zejść, po tychże stopniach, na poprzednie swe miejsca.

Jenerałowie i inni Dygnitarze, należący do processji i zostający w Cerkwi, zajmą przeznaczone dla nich miejsca.

Koronacja dokonywa się w porządku następującym: Metropolita Moskiewski, wszedłszy na górny odstep Tronu, i stanąwszy przed NAJJASNIEJSZYM PANEM, wezwie JEGO CESARSKĄ MOŚĆ do przeczytania głośno, w obec wszystkich wiernych poddanych, wyznania Wiary Prawosławnej, a potem poda rozwartą xieęgę, a JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, raczy przeczytać z niej głośno Symbol Wiary. Następnie Metropolita zaintonowałszy: „*Niechaj łaska Ducha Śgo będzie z Tobą. Amen.*” — schodzi z Tronu.

Po przeczytaniu Ewangelji Śtej Metropolici wejść na Tron. JEGO CESARSKĄ MOŚĆ zdjawszy z siebie zwykły łańcuch Orderu Śgo ANDRZEJA Apostoła, i oddawszy takowy jednemu z Assystentów, rozkaże przywdziać na SIEBIE Purpurę CESARSKĄ, z należącymi do niej brylantowym łańcuchem tegoż Orderu, a Metropolici podadzą takowy JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, na dwóch poduszkach i posłużą przy wkładaniu; przyczem Metropolita Moskiewski zaintonuje: „*W imię Ojca i Syna i Ducha Świątego. Amen.*” Jeden z Assystentów ubierze JEGO CESARSKĄ MOŚĆ w Purpurę.

Po przywdzianiu Purpury, JEGO CESARSKĄ MOŚĆ raczy nachylić głowę, a Metropolita Moskiewski, przegnąwszy Go, i położywszy na głowę ręce na krzyż, odmówi, według ustawy, przepisane dwie Modlitwy.

Po ukończeniu drugiej Modlitwy, NAJJASNIEJSZY PAN rozkaże podać Sobie Koronę. Dygnitarz, który ją niośł podczas processji, poda ją na poduszcze Metropolici

Moskiewskiemu, który ją doręczy JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

NAJJASNIEJSZY PAN wzięwszy z poduszki Koronę, włoży ją na SWĄ głowę; Metropolita zaś odczyta przemowę z xiegi.

Następnie JEGO CESARSKĄ MOŚĆ każe SOBIE podać Berło i Jabłko; Dygnitarze, którzy je niesli podczas processji, podadzą je na poduszkach Metropolici, który poda te regalia NAJJASNIEJSZEMU PANU, i odczyta przemowę z xiegi.

JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, ująwszy w prawicę Berło, a w lewicę Jabłko, zasiądzie na Tronie, i wkrótce potem, położywszy oba regalia na poduszki, podane przez niosące je Osoby, raczy wezwać do SIEBIE NAJJASNIEJSZĄ CESARZOWĘ. JEJ CESARSKĄ MOŚĆ ukłęknie przed NAJJASNIEJSZYM SWYM MAŁŻONKIEM, na karmazynowej, axamitnej poduszcze, ozdobionej złotym galonem i położonej przez jednego z JEJ Assystentów, a MONARCHA zdjawszy z SIEBIE Koronę, dotknie nią głowę NAJJASNIEJSZEJ PANI i znowu włoży ją na SIEBIE.

Wtedy podaną zostanie NAJJASNIEJSZEMU PANU Korona mniejsza, przez Dygnitarza, który ją niośł. JEGO CESARSKĄ MOŚĆ włoży ją na głowę NAJJASNIEJSZEJ PANI, a cztery Damy Honorowe zajmą się przybraniem.

Potem podaną będzie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, dla włożenia na NAJJASNIEJSZĄ PANIĘ, Purpura i łańcuch Orderu Śgo ANDRZEJA. Też same Damy Honorowe poprzypinają te regalia.

Wtedy NAJJASNIEJSZA PANI raczy wstać i powrócić do SWEGO Tronu. NAJJASNIEJSZY PAN znowu weźmie Berło i Jabłko. Protodyakon wymieniwszy cały tytuł CESARSKI, zaintonuje pieśń o długie lata dla NAJJASNIEJSZEGO PANA i NAJJASNIEJSZEJ PANI, a śpiewacy trzykrotnie odśpiewają: „*Mnogaja lieta.*”

Śpiewowi temu towarzyszy bicie we wszystkie dzwony, i na dany sygnał, 101-krotnie wystrzał z dział, postawionych na placu i murach Kremlewskich.

Wtenczas Duchowienstwo i osoby świeckie płci obojczy, nieopuszczając miejsc swoich, składają powinszowania JEGO CESARSKIEJ MOŚCI przez pokłon trzykrotny. NAJJASNIEJSZE CESARZOWE zaś i wszyscy Członkowie NAJJASNIEJSZEJ FAMILII, winszują także NAJJASNIEJSZEMU PANU. W tym celu Ich Wysockości wchodzi na Tron.

Po ukończeniu bicia w dzwony i salwy działowej, JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, powstawszy z Tronu, i oddawszy Berło i Jabłko Osobom, które je niesły w processji, raczy, przyklękawszy, odmówić z xiegi, podanej przez Metropolite, przepisana Modlitwę. Następnie Metropolita (ukłękawszy, podobnie jak i wszyscy, znajdujący się w Świątyni) odmówi także Modlitwę, w imieniu całego narodu, w ciągu której JEGO CESARSKĄ MOŚĆ raczy stać.

Po tej Modlitwie Metropolita powie krótką przemowę do JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, śpiewacy odśpiewają: „*Te Deum;*” na nowo odezwie się odgłos dzwonów, i rozpocznie się Liturgia Świąta. JEGO CESARSKĄ MOŚĆ raczy zdjąć koronę i oddać niosącym ją, a po skończeniu Liturgji znowu włoży na SIEBIE.

Po przeczytaniu Ewangelji Śtej, podana ona będzie do ucałowania ICH CESARSKICH MOŚCI.

Przy zaczęciu pieśni podczas brania Komunii Śtej przez Duchowieństwo od Tronu CESARSKIEGO — do wrot CARSKICH, podesłany będzie, dla NAJWYŻSZEGO pochodu do tychże wrot, przez Moskiewskiego Gubernatora Cywilnego i dwóch Assistentów, axamit karmazynowy, obszyty złotym galonem, a w pobliżu samych wrot CARSKICH, do prezbyterjum cerkiewnego, — oprócz axamitu podesłane będzie złotogłowie, którego koniec w Sanctuarium rozłożą Protodyakonowie.

Po odśpiewaniu tej Pieśni i po przyjęciu Komunii Śtej przez odprawiających Liturgję, kiedy wrota CARSKIE otworzą się, wyjdą od Ołtarza dwaj Biskupi z Protodyakonami, oświadczyć JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, że chwila namaszczenia nadeszła. Wtedy NAJJAŚNIEJSZY PAN, oddawszy swą szpadę Assistentowi, i zeszedłszy z Tronu, raczy udać się, w Purpurze do wrot CARSKICH; za JEGO CESARSKĄ MOŚCIĄ postępuje NAJJAŚNIEJSZA PANI. Poprzedzają Ich: Naczelny Mistrz Obrzędów z dwoma Wielkimi Mistrzami Obrzędów, Wielki Marszałek Dworu z Marszałkiem Dworu, Naczelny Marszałek, trzej Dygnitarze z regaljami rzędem: (niosący Koronę — w środku, niosący berło — po prawej, a jabłko — po lewej stronie). Za nimi NAJJAŚNIEJSZY CESARZ, mając obok Swych Assistentów i dwóch Starszych Kawalergardzkich Oficerów, z pomiędzy stojących na Tronie. Za JEGO CESARSKĄ MOŚCIĄ — Dowódca Pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, z gołym pałaszem, Minister Dworu CESARSKIEGO, Minister wojny i Deżurny Jenerał-Adjutant. Za NAJJAŚNIEJSZĄ Panią — Assystenci JEJ CESARSKIEJ MOŚCI; a za nimi — Urzędnicy Dworu Igo i 2go stopnia i Szambelaniowie, przeznaczeni do podtrzymywania Purpur ICH CESARSKICH MOŚCI.

Po przybliżeniu się do wrot CARSKICH, NAJJAŚNIEJSZY PAN, stanie na podesłanem złotogłowie, a NAJJAŚNIEJSZA PANI, raczy zatrzymać się między Tronem i stopniami przed Sanctuarium. Assystenci JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, odejdą na prawo, ku miejscowemu obrazowi Zbawiciela; za nimi rzędem: Minister Dworu CESARSKIEGO, Minister Wojny, deżurny Jenerał-Adjutant i Dowódca Pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, z gołym pałaszem; przed tymi ostatnimi — osoby, trzymające na poduszkach Koronę, Berło i Jabłko, dwaj starsi Oficerowie Kawalergardów, w pobliżu pomienionych odstępów, a dwaj wielcy Mistrzowie Obrzędów, Marszałek Dworu, Naczelny Mistrz Obrzędów, Wielki Marszałek Dworu i Naczelny Marszałek — półkolem od obu chórów do miejsca, gdzie JEJ CESARSKA MOŚĆ zatrzymać się raczy.

Metropolita Moskiewski, wzięwszy drogie naczynie z Olejem Śtym, zbliży się do JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, i umoczywszy przygotowany w tym celu kosztowny pedzel, dopełni Namaszczenia Sgo na czole JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, na oczach, na nozdrzach, na ustach, na uszach, na piersiach, i na rękach, mówiąc: »Cecha daru Ducha Świętego?«, a Metropolita Nowogrodzki i St. Petersburgski, obetrze miejsca Namaszczenia bawełną.

Przyjąwszy namaszczenie, przy dopełnieniu którego uderzono będzie w dzwony i dany 101-krotny wystrzał

z dział, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczy stanąć po prawej stronie, naprzeciw miejscowego Obrazu Zbawiciela. Wtedy przystąpi do wrot Carskich NAJJAŚNIEJSZA PANI, i stanie na temże złotogłowie. Metropolita Moskiewski namaści tylko czoło JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, wymawiając także: »Cecha daru Ducha Świętego?«, Metropolita zaś Nowogrodzki obetrze bawełną miejsce namaszczenia.

Po namaszczeniu, JEJ CESARSKA MOŚĆ raczy stanąć po lewej stronie, naprzeciw Obrazu N. Panny, mając przy SOBIE Swych Assistentów.

Wówczas Metropolita Moskiewski wprowadzi, przez wrota CARSKIE, NAJJAŚNIEJSZEGO PANA wewnątrz Sanctuarium, inni zaś assystujący Kapłani podtrzymują poły Purpury. JEGO CESARSKA MOŚĆ zatrzymawszy się przed Świętym Stołem, na złotogłowie, raczy przyjmując Komunię Śtą, według godności CESARSKIEJ, jak Komunikują się Kapłani, to jest, osobno Ciało, i osobno Krew Pańska.

Po przyjęciu Komunii Śtej, jeden z Biskupów poda JEGO CESARSKIEJ MOŚCI chleb poświęcony i wodę, a drugi posłuży przy umyciu ust i rąk.

Wyszedłszy z Sanctuarium, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczy znowu odejść ku Obrazowi Zbawiciela, a NAJJAŚNIEJSZA PANI zbliży się do wrot CARSKICH, dla przyjęcia Komunii Śtej, zwykłym sposobem, od Metropolity Moskiewskiego; przyczem dwaj drudzy Biskupi posłużą JEJ CESARSKIEJ MOŚCI przy podaniu Chleba Święconego i Wody do umycia ust i rąk.

Następnie ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą udać się razem do Tronu i zasiąść na Tronach. Regalja niesione będą wprzód, tym samym porządkiem, jak je niesiono do wrot CARSKICH.

Po odprawieniu Liturgji Śtej wszyscy Dygnitarze, należący do Processji, wychodzą drzwiami północnymi i stają zewnątrz Soboru, na swoich miejscach.

Wtedy Protoprezbiter, Spowiednik odmówi w obec ICH CESARSKICH MOŚCI dziękczynne modlitwy odmawiane po Komunii Śtej; przy końcu Liturgji Protodyakon zaintonuje modły o długoletność dla NAJJAŚNIEJSZEGO PANA i NAJJAŚNIEJSZEJ PANI, a śpiewacy odśpiewają trzykrotnie: »Mnogaja lieta?«

Wreszcie podany będzie do ucałowania ICH CESARSKIM MOŚCIOM Krzyż Święty. NAJJAŚNIEJSZY PAN włoży na Swą Głowę Koronę, weźmie Berło i Jabłko. Wtedy wszyscy, tak Duchowne, jak i Świeckie Osoby, złożą przez pokłon trzykrotny, najpodańsze powinszowanie z powodu szezęśliwie dokonanej Koronacji i Namaszczenia Świętego.

Poczem JEJ CESARSKA MOŚĆ CESARZOWA ALEXANDRA FEDOROWNA, z całą NAJJAŚNIEJSZĄ Familją i Xiążętami zagranicznymi, raczy wyjść z Soboru, drzwiami południowymi i wrócić do Pałacu, w dawnym porządku, poprzedzana przez Urzędników Dworu i Kawalerów i mając za SOBĄ Damy Honorowe, Kamer-Frejliny, Frejliny, ICH CESARSKICH MOŚCI, Ochmistrzynie Dworu i Frejliny Ich Wysokości, a ICH CESARSKIE MOŚCIE, udadzą się z północnych drzwi Soboru, przez urządzonego pomost, obity sukniem karmazynowem i pod baldachimem, do Soboru Archangielskiego, przez który wszyscy Dygnitarze, idący na przódzie, przechodzą drzwiami zachodnimi ku Soborowi Zwia-

stawiania. Skoro ICH CESARSKIE MOŚCIE zjedzą z Tronu dla wyjścia z Soboru Wniebowzięcia, czterej Oficerowie Kawalergardów, stojący na stopniach Tronu, udadzą się za ICH CESARSKIMI MOŚCIAMI, i po wstąpieniu ICH CESARSKICH MOŚCI pod baldachin, szykują się do pochodu: dwaj przed przednimi i dwaj za tylnymi podporami baldachinu. ICH CESARSKIE MOŚCIE wszedłszy do Soboru, raczą ucałować Obrazy i Relikwije Święte i uczczą groby przodków Swoich. Protodyakon odmawia przepisaną ekteniją, po skończeniu której będzie zaintonowana pieśń o długoletność.

Tymże samym porządkiem ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą udać się do Soboru Zwiastowania, gdzie Duchowieństwo postępuje tak, jak i w Soborze Archangielskim.

Przy każdym Soborze, dla spotkania, podania do ucałowania Krzyża i pokropienia wodą święconą, znajdują się będą Biskupi z odpowiednią liczbą Duchowieństwa.

W ciągu całego pochodu, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczy być w Koronie i Purpurze, z Berłem i Jabłkiem w rękę; całując zaś Obrazy Święte, oddaje te regalia osobom, które je niosły.

Podczas pochodu biją w dzwony i daną będzie salwa 101 wystrzałów w dział, a rozstawione w paradzie wojska, oddają honory grając i bijąc w bębny.

Przy wejściu do Soboru Archangielskiego, z drzwi północnych, baldachin niesiony nad ICH CESARSKIMI MOŚCIAMI przyjmują wyznaczeni do tego Sztab-Oficerowie, i wynoszą do drzwi zachodnich, a po wyjściu ICH CESARSKICH MOŚCI, oddają takowy Jenerał-Adjutantom i Jenerał-Majorom Orszaku JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

Z Soboru Zwiastowania ICH CESARSKIE MOŚCIE udają się do Krużganku Krasnego, przy którym wszyscy uczestniczący w processyi zatrzymują się, oprócz Dygnitarzy Dworu, idących w porządku przepisany, do pokoiów wewnętrznych, gdzie ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą pozostać dopóty, dopóki w Sali Granowitej nie zostanie wszystko przygotowane do obiadu.

Po zawiadomieniu o tem przez Naczelnego Marszałka, JEGO CESARSKA MOŚĆ z NAJJAŚNIEJSZEMI CESARZOWEMI, w towarzystwie Assystentów, Ministra Dworu CESARSKIEGO, Ministra Wojny i Dowódcy Pułku Kawalergardów JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, uda się, w całym odzieniu CESARSKIM, do Sali Granowitej, mając przed sobą: 4 Mistrzów Obrzędów, 2 Wielkich Mistrzów Obrzędów, Marszałka Dworu, Naczelnego Mistrza Obrzędów, Wielkiego Marszałka Dworu, 2 Heroldów, Osoby niosące Koronę, Berło i Jabłko, z ich Assystentami, Wyższych Dygnitarzy Dworu i Naczelnego Marszałka.

Po obu stronach ICH CESARSKICH MOŚCI, idą, opodal, Jenerał i Fligel-Adjutanci, Sekretarze Stanu i Kawalerowie Dworu, a za NAJJAŚNIEJSZEMI PANIAMI—Członkowie Familji CESARSKIEJ i Xiążęta zagraniczni, mając za sobą Damy Dworu. Na całej przestrzeni pochodu ustawieni będą szpalerem Kawalergardzi i Grenadyerowie Pałacowi.

Członkowie Rady Państwa, Wyższe Duchowieństwo i Osoby Świeckie płci obojczych klas 1ej i 2ej, zaproszone na obiad i wprowadzone do Sali Granowitej przez Mi-

strzów Obrzędów, stają przy stołach u swych miejsc, a inne Osoby: Damy — z lewej, a Osoby Duchowne Świeckie—z prawej strony Sali.

ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą wejść na Tron, gdzie pod baldachinem przygotowany będzie stół obiadowy, na trzy nakrycia; dla JEGO CESARSKIEJ MOŚCI w środku, dla NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY FEDOROWNY — po prawej, a dla NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MARYI ALEXANDROWNY — po lewej stronie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI. Za tronami staną Assystenci ICH CESARSKICH MOŚCI i Urzędnicy Dworu Igo stopnia, naprzeciw nich Krajczy, a po prawej i po lewej stronie stołu — Wielcy Podczasowic. Niżej po bokach Tronu — czterej Oficerowie Kawalergardów, z gołemi pałaszami, a u rogów ostatniego stopnia Tronowego dwaj Heroldowie; na przeciw Tronu zaś — Naczelnego Marszałek, Wielki Marszałek Dworu, Naczelnny Mistrz Obrzędów i Marszałek Dworu, a za nimi Wielcy Mistrzowie i Mistrzowie Obrzędów z łaskami.

Na dany przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ rozkaz, Minister Skarbu poda NAJJAŚNIEJSZYM CESARZOWYM, przygotowane, z okoliczności Najwyższej Koronacji medale, które potem rozdane będą i innym obojczych płci obecnym osobom, przez Urzędników Ministerstwa Skarbu.

Dla Najdostojniejszych Osób Familji CESARSKIEJ i Xiążąt zagranicznych, stół obiadowy przygotowany będzie w Tajniku, gdzie im także podane będą wspomniane medale, przez Kawalerów zostających przy Ich Wysokościach.

Na rozkaz dany przez JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, Naczelnny Marszałek, Wielki Marszałek Dworu, Naczelnny Mistrz Obrzędów, Marszałek Dworu, Wielcy Mistrzowie i Mistrzowie Obrzędów, oddawszy uszanowanie JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, wychodzą z Sali Granowitej po potrawy, które wnoszą Sztab-Oficerowie, poprzedzani przez Naczelnego Marszałka, Wielkiego Marszałka Dworu, Naczelnego Mistrza Obrzędów i Marszałka Dworu, mając po bokach po dwóch Oficerów Kawalergardzkich, z gołemi pałaszami, a za sobą Wielkich Mistrzów i Mistrzów Obrzędów; stawiają zaś takowe na stół, Wielki Marszałek Dworu i Marszałek Dworu. Po przyniesieniu potraw, JEGO CESARSKA MOŚĆ zdejmie z Siebie Koronę, i odda ją, oraz Berło i Jabłko, niosącym je Dygnitarzom, którzy położą te regalia na oddzielnie przygotowanym stole.

Metropolita pobłogosławi stół, a ICH CESARSKIE MOŚCIE raczą zasiąść.

Skoro, po pierwszym daniu, JEGO CESARSKA MOŚĆ raczy zażądać pic, wtedy Duchowieństwo i Osoby Świeckie płci obojczych pierwszych dwóch klas, oddawszy pokłon, siadają do obiadu. Zagraniczni Ambassadorowie i Posłowie z swemi orszakami, i wszystkie Osoby, które owszły do Sali Granowitej, lecz nie zostają tam podczas obiadu, również oddawszy pokłon, wychodzą, nie odwracając się twarzą ku drzwiom; z pomiędzy nich, Członkowie Ciąła Dyplomatycznego, ugoszczeni wcześniej w Sali Złotej śniadaniem, rozjeżdżają się do domów, a Urzędnicy klas 3ej i 4tej, Marszałkowie Szlachty, Szlachta Rossyjska, uczestniczący w pochodzie Jenerał-Adjutanci, Jenerał-Majorowie Orszaku JEGO

CESARSKIEJ MOŚCI, Fligel-Adjutanci, Sekretarze Stanu i Kawalerowie Dworu, obiadują w urządzonych na ten cel na dziedzińcu Wielkiego Pałacu Kremlewskiego namiotach.

Przy objęciu będą wniesione toasty za zdrowie: **NAJJAŚNIEJSZEGO PANA**. Przyczem danych będzie 61 wystrzałów z dział.

NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ ALEXANDRY FEDORÓWNY — 51 wystrzałów.

NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ MARJI ALEXANDRÓWNY — 51 wystrzałów.

Całego Domu CESARSKIEGO — 31 wystrzałów.
Duchowieństwa i wszystkich Wiernych poddanych — 21 wystrzałów.

Kubki poddają Wielcy Podczaszowie, a usługują Szambelani; Toasty wnoszone będą przy dźwięku trąb i biciu w kotły; podczas objadu — muzyka wokalna i instrumentalna.

Po ukończeniu objadu, **ICH CESARSKIE MOŚCIE, NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA**, raczą wrócić do pokojów wewnętrznych, w tym samym porządku.

Na drugi dzień po Koronacji — objad dla Duchowieństwa i Osób płci obojaj pierwszej dwóch klas.

W dniach i godzinach wyznaczonych złożą powinszowania **ICH CESARSKIM MOŚCIOM**, w sali Tronowej:

Synod Najświętszy i Duchowieństwo znakomitsze; przyczem Metropolita Nowogrodzki i St. Petersburgski będzie miał mowę.

Ministrowie, Głównozarządzający, Rada Państwa i Sekretarze Stanu.

Senat Rządzący.

Jenerałowie oraz Wojskowi Sztab i Ober-Oficerowie.

Urzednicy pierwszych czterech klas i Osoby, mające wstęp do Dworu.

Marszałkowie Gubernjalni, Szlachty i Starsi Kupiecy miast Gubernjalnych CESARSTWA Rossyjskiego, Królestwa Polskiego i Wielkiego Xięstwa Finlandzkiego.

Osoby płci obojaj do Dworu należące.

Ambassadorowie i Posłowie zagraniczni.

Podobnie, w czasie oznaczonym, **ICH CESARSKIE MOŚCI** raczą przyjąć powinszowania Dam.

Podczas przedstawień, regalia CESARSKIE pozostaną na przygotowanym dla nich, w Sali Tronowej, stole, po którego końcach stoją dwaj Heroldowie, w swym ubiorze. Przy **NAJJAŚNIEJSZYM PANU** będą wówczas znajdować się: Minister Dworu CESARSKIEGO, deżurni: Jenerał-Adjutant, Jenerał-Major Orszaku JEGO CESARSKIEJ MOŚCI i Fligel-Adjutant, Naczelnny Marszałek, Wielki Marszałek Dworu, Naczelnny Mistrz Obrzędów z laską, Urzednicy Dworu Igo stopnia, dwóch Wielkich Mistrzów Obrzędów i czterech Mistrzów Obrzędów, również z laskami — stoją po prawej stronie tronu, a Damy Dworu — po lewej. Naczelnny Marszałek, zapytawszy o rozkaz **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI**, daje polecenie Naczelnnemu Mistrzowi Obrzędów wprowadzać przedstawiających się, co ten ostatni wykonywa razem z dwoma wielkimi Mistrzami i czterema Mistrzami Obrzędów.

Z powodu Koronacji, odbędzie się: 1) Bal w Sali Granowitej. 2) Widowisko teatralne uroczyste. 3) Bal w Sali Alexandrowskiej. 4) Uczty i igrzyska dla ludu. 5) Maskarada i kolacja w Pałacu. 6) Fajerwerk.

Przez pierwsze trzy dni po Koronacji, będzie ciągle bicie w dzwony i illuminacje.

W jednym z dni pomienionych, w dwudziestu Cerkwiach, będą rozdawane ludowi medale pamiątkowe, przy wyjściu ze świątyni.

PRYZOZDOBIE NIE SALI GRANOWITEJ.

Filar, podtrzymujący sklepienie Sali, przyozdobiony starożytnymi złotymi i srebrnymi naczyniami.

Ściany sali obite karmazynowym axamitem z orłami CESARSKIMI; nad oknami wszystkie herby tytułu CESARSKIEGO, z trofeami, a między dolnymi oknami, brązowe, pozłacane kandelabry ściennie, w postaci orłów dwugłowych; posadzka usłana sukmem szkarłatnym.

Tron CESARSKI o trzech stopniach, ozdobiony następnym sposobem: baldachin z wysoką osłoną z złotogłowiu, ozdobionego tkaniami orłami CESARSKIMI z rozpostartą z tyłu i po bokach Purpurą CESARSKĄ, podbitą gronostajami; w środku jej mały herb Państwa w tarczy; w okolo herbu złote obrzeże, ozdobione cyframi **NAJJAŚNIEJSZEGO PANA**, nad osłoną Korona CESARSKA, na poduszce z złotogłowiu, ozdobionej frędzlami i kutasami, w kolorach Cesarstwa; gzems rzeźbiony złotocy, w pośrodku niego tarczą, uwieńczona Koroną CESARSKĄ, z łańcuchem Orderu Sgo Apostoła ANDRZEJA i proporcami w kolorach Cesarstwa; na tarczy cyfra **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI**. Z każdej strony tarczy, mała tarcza także z cyframi **JEGO CESARSKIEJ MOŚCI**, z ozdobami wojennymi, otoczonemi łańcuchem Orderu Sgo Apostoła ANDRZEJA. Na rogach gzemu po bukicie piór strusich w kolorach Cesarstwa; takich samych kolorów frędzle i kutas baldachinu.

Esplanada i stopnie Tronu obite karmazynowym axamitem z złotym galonem, a na dwóch przodowych jego rogach, — po jednym starożytnym srebrnym wazonie, na piedestałach.

Na esplanadzie Tronu, pod baldachinem, w miejscu zwykłego znajdującego się tam krzesła Tronowego — trzy starożytne Trony, przeniesione na ten cel z Soboru Uspenskiego.

Po lewej stronie Tronu, między nim i oknem — stół dla położenia Korony, Berła i Jabłka, pokryty axamitem karmazynowym, z złotym po brzegach galonem; oprócz axamitu, przykrycie z złotogłowiu, z takimże galonem po brzegach.

W niejakiej odległości — stoły dla osób, które na objad zaproszone będą.

Po lewej stronie drzwi — estrada dla muzykantów, obita także axamitem karmazynowym, z złotą frędzlą; a po prawej stół do napojów, przybrany w naczynia srebrne.

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła darowiznę rs. 105 dla Kościoła parafjalnego w *Grochowie*, przez Xiędza Mikołaja *Lupińskiego*; oraz darowiznę rs. 750, przez Xiędza Józefa *Alexandrowicza*, dla Kościoła parafjalnego w *Boleszozynie*, uczynione.

Warszawski Ober-Policmajster. — Komissja Rządowa Spraw Wewn. i Ducho., reskryptem z d. 8 (20) b. m. zawiadomiła, że JO. Xiążę NAMIESTNIK Królestwa, będąc zawiadomionym przez Towarzysza Ministra Spraw Zagranicznych, iż gdy z Rozkazu **NAJWYŻSZEGO**, Missje i

Konsulaty CESARSKO-Rossyjskie za granicą, upoważnione zostały do wizowania z należytą ostrożnością paszportów do Rossji, wszystkim w ogólności cudzoziemcom, z wyłączeniem osób, którym wjazd do kraju wyraźnie jest wzbroniony, albo o których same Missje powezmą uzasadnione przekonanie, że na zaufanie nie zasługują, nadto, z wyłączeniem: cyganów, katryniarzy, roznosieli leków i figur gipsowych, oraz w ogóle ludzi włożących się bez zatrudnienia, nie ma więc już potrzeby przedsiębrania środków ostrożności przy wpuszczaniu w granice Cesarstwa czeladzi i robotników zagranicznych. Rozporządzenie powyższe Jego Xiążęca Mość rozkazał zastosować i do Królestwa Polskiego. Warszawski Ober-Policmajster podając o powyższem rozporządzeniu do wiadomości publicznej, nadmieniał: że dotychczasowe przepisy względem składania poręczających deklaracji, przy wypisywaniu z zagranicy czeladzi i robotników, uchylają się. — Jenerał-Major *Gorłow*.

Rada Szczegółowa Szpitala N. PANNY w *Czestochowie*, dla powiększenia szczerpłych fundusów Instytucji jej powierzonej, postanowiła w d. 8 Września r. b. dać zabawę tańczącą w sali hotelu przy *Kolei żelaznej*. Rada Szczegółowa ma nie mylną nadzieję, że Szan. Publiczność licznem zebraniem zaszczyści zabawę raczy. — Opiekun Prezydujący, R. *Podcząski*.

W dniu 16 b. m., w Kościele Sgo Krzyża, wśród grona Familijnego i licznych Przyjaciół, odbył się obrzęd ślubny zawartego małżeństwa pomiędzy W. Franciszkiem *Boguckim*, Kontrolerem, Kassy Pocztańtu *Warszawskiego*, a W. Joanną Bronistawą *Mazurkiewicz*, Córka *Walentego*, b. Assessora Ekonomicznego Okręgu *Olkuskiego* i Marjanny z *Relickich*. Związek ten pobłogosławił, przy stosownej przemowie, W. J. *Laszcz*, Prefekt Zgromadzenia *XX. Missjonarzy*; poczem w czasie wystawnej kolacji, danej w salonie wspaniale przybranym, w lokalu dawniej przez *Nową Resursę* zajmowanym, przy ulicy *Długiej*, wzniesiony został toast za pomysłność Nowożeńców.

J. Xiążę *Gorzakow*, Jenerał *Piechoty*, Członek Rady Państwa, wyjechał do *Moskwy*.

J. W. Radca Tajny *Tegoborski*, Członek Rady Państwa, wyjechał do Gub: *Radomskiej*.

J. W. Radca Tajny, Senator, *Rogozński*, wyjechał do *Łowicza* i *Czestochowy*.

J. W. Jenerałowa *Beklemiszew*, która w tych dniach przez *Paryż* powróciła z podróży odbytej do *Afryki*, wyjechała do *Krasnegostawu*.

Jutro o godz. 10ej z rana, w Kościele *Powązkowskim*, odbędzie się Nabożeństwo żałobne za duszę s. p. *Ludwika Raszek*; na które, pozostała Żona zaprasza.

Jutro, o godz. 10ej rano, w Kościele *po-Paulińskim*, odbędzie się żałobne Nabożeństwo, za spokój duszy s. p. *Ludwika Szymańskiego*, b. Kupea i Obywatela m. *Warszawy*, w ostatnich latach utrzymującego foxal w *Piotrkowie*. Pozostała Żona z 6rgiem małoletnich Dzieci, Krewnych i Przyjaciół zaprasza.

Dzisiaj od rana, po chwilowej przerwie, puszczonego wodociągi.

Jutro od godz. 4tej z południa, w cukierni przy ogrodzie *Krasińskich*, orkiestra *PP. Kuhne* i *Lewandowskiego*, między innymi wykona dzieła muzyczne: *Arje z Lu-*

kracji Borgji na pużanie; wielkie *pot-pourri Straussa*; *Arje Fernanda* z opery *Marino Faliero*, na trabce, i *ron-do Mejszedera*, solo, na skrzypee.

Kurs wczorajszy: za *pot-imperjały*, żądają rs. 5 kop: 15^{1/2}; dają rs. 5 kop: 15; za *obligi Skarbowe* oprócz kuponu, żądają rs. 85 kop: 41, wartość kuponu rs. 1 kop: 58^{3/4}; za *listy zastawne* IIIgo Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 61, wartość kuponu k. 10^{1/2}; za *Rossyjską* pożyczkę z r. 1854 oprócz kuponu, żądają rs. 102 kop: 18; z r. 1855, żądają rs. 103 kop: 18, wartość kuponu rs. 1 kop: 81^{1/2}.

Dzisiaj, w ogrodzie zwanym *Zacisze*, przy ulicy *Długiej* pod Nr 590, w domu *W. Tyster*, utrzymywanym przez *P. Zygmuntę*, grać będzie wielka orkiestra *P. Jacobi*. Między innymi, wykona ulubione *pot-pourri* z *Gizetti*. Ogród rzesisto uilluminowany będzie. Właściciel dołoży starań, aby zasłużył na zadowolenie gości.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po Operze *Violetta*, Panna *Benini*, Panna *Chodowicka*, *PP. Ciuffei* 4-kroć i *Butti* 3-kroć; po *Balecie Wesele w Ojcowie*, Panny: *Straus*, *Kozłowska* i *P. Meunier*.

ANGLJA. *Łondyn*, 19go *Sierpnia*. — Przegląd *niemieckiego* legionu przez *Xięcia Cambridge*, ma się dzisiaj odbyć w *Colchester*. — *P. Macaulay* ma w następnym tygodniu udać się do *Wenecji* dla kuracji; 5ty tom jego *Historji Anglii*, gotów już do druku. (St. Anz.)

FRANCJA. *Paryż*, 19 *Sierpnia*. — *Monitor* donosi o 2ch zdarzeniach, w których *Francuzkie* okręty na pełnem morzu uratowały od zguby *angielskie* statki. W jednym z nich 143 wojskowych ocalałych, przywieziono do *Kadyxu*. — *Gazeta Akbar* z *Algieru*, opisuje utarczkę *Xięcia Adalberta* Pruskiego z *rozbójnikami gór Riff*, a między innymi szczegółami i ten, że walka trwała około 2 godzin, i że bomby i kartacze wielką stratę sprawiły między *rabusiami*. — Nowo mianowany Poseł *Hiszpański* *Marszałek Serrano* i *Marszałek Xiążę Saldanha*, przybyli do *Paryża*. — Wczoraj zarzucił kotwicę przed *Lowrem* na *Sekwanie*, *parowiec* *śrubowy Marszałek Bosquet*, przybyły z *Hawru*. To w nim jest ciekawego, że machina cała tyle tylko miejsca zajmuje, co zwykły piec pokojowy, i nie wodna lecz eteru para ją porusza. Statek ten jednak jest o 200 beczkach. (St. A.)

NIEMCY. *Sztutgard*, 17go *Sierpnia*. — Liczba gości w kąpielach mineralnych jest ogromna, i tak w *Canstatt* dochodzi do 1,500, a w *Wildbad* do 3,000. (Neue Pr. Ztg.)

Dersau, 19go *Sierpnia*. — *Xiężna Następczyni Tronu* powiła szczęśliwie drugiego Syna. (N. Pr. Ztg.)

DONIESIENIA.

Piekarnia i Piernikarnia z Mieszkaniami, są do wynajęcia od Sgo *Michała* r. b. w domu zwanym *Gdańska Piwnica*, przy ulicy *Nowomiejskiej* pod Nr 163a. Wiadomość u Gospodarza.

SUKA wyżlica, biała, z kasztanowatemi łalami, ogon nieucinany, zaognędaj zginęła. Kto ją odprowadzi pod Nr 2782b, przy ulicy *Aleksandra*, otrzyma przyzwoitą nagrodę.

Dzisiaj rano ciepła stopni 7. Wczoraj w południe stopni 18. Dzisiaj rano wysokość wody na *Wisłę* stop 1 cali 11.

Dzisiaj, na Czystem Wielki FAJERWERK.